

Blagi rast IT tržišta u Srbiji

SRBIJA I DALJE spada među zemlje koje imaju najmanje IT tržište u Evropi. Vrednost tog tržišta u našoj zemlji je 318.000.000 američkih dolara, dok je u Sloveniji ono vredno 679.000.000 dolara, u Hrvatskoj

789.000.000, u Mađarskoj 2.320.000.000, a u Poljskoj čak 5.600.000.000 dolara. Srbija ima osam puta manju IT potrošnju po glavi stanovnika od Slovenije i šest puta manju od Mađarske i Grčke.

Prema podacima istraživačke kompanije IDC, u našoj zemlji je nakon 2005. godine, kada je – kao ni u jednoj drugoj evropskoj državi – zabeležen pad prodaje računara za 30 procenata, potražnja računarske opreme ove godine ipak porasla za oko 22 posto.

Pad prodaje računara još više je ugrozio ionako loše stanje u toj oblasti privrede i uslužnih delatnosti, ali svakako je uticao i na smanjenje mogućnosti naših građana da koriste pogodnosti savremenog informatičkog društva.

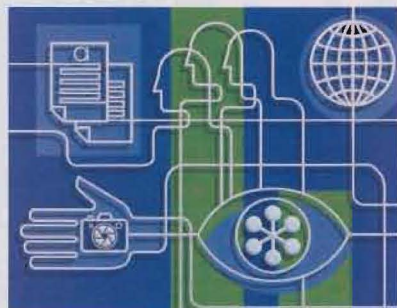
Brojni razlozi su uzrokovali ovakav položaj našeg IT tržišta: od uvođenja PDV-a na kupovinu računarske opreme, preko niskog privrednog rasta i smanjenih javnih nabavki, do niske kupovne moći naših građana. Posledice lošeg stanja na IT tržištu najviše su se odrazile na efikasnost poslovanja, naročito malih i srednjih preduzeća, kao i na usporeno korišćenje Interneta.

U Srbiji je u 2005. godini isporučeno oko 155.000 računara, dok se ove godine očekuje da taj broj pređe 190.000.

Najviše je porasla prodaja prenosivih računara, čak za 80 procenata, dok je prodaja stonih računara smanjena za sedam procenata. U strukturi našeg IT tržišta stoni računari zauzimaju 72,4 posto, prenosivi računari oko 19 odsto, a dobavljači Internet usluga dva procenta.

I pored ovogodišnjeg blagog rasta, za-

ostajanje Srbije u IT potrošnji u odnosu na susedne zemlje se nastavlja. IT potrošnja po stanovniku u našoj zemlji u 2006. godini iznosi približno 42 američka dolara, dok svaki stanovnik Hrvatske prosečno potroši 175 dolara (prošle godine 148 dolara), a u Sloveniji 339 dolara (lani 292 dolara).

Iako približno 40 procenata domaćinstava u Srbiji poseduje računar, i dalje smo među zemljama u kojima se najmanje koristi Internet – to čini samo oko 24 posto građana, što je nešto više od milion i po stanovnika, i to uglavnom u gradskim sredinama. Najveći broj korisnika Interneta ima modemski pristup od kuće (77 posto) zbog loše telekomunikacione infrastrukture.

U protekloj godini, najveći pomak načinjen je u donošenju nekoliko važnih zakonskih dokumenata u vezi sa IT poslovanjem, kao i početku primene nekih prethodno donetih zakona.

Konačno je usvojena Strategija razvoja informacionog društva u Srbiji i otpočela je primena Zakona o elektronskom potpisu. Isto tako, sačinjena je i Strategija razvoja telekomunikacija za period od 2006. do 2010. godine.

Sa ulaskom Telenora i Mobilkoma na srpsko tržište rešen je problem nedopustivog državnog učešća u oba dotašnja operatora mobilne telefonije i stvoreni su uslovi za brži razvoj ove oblasti telekomunikacija.

Ohrabruje odluka Vlade Srbije da izdvoji 42.800.000 evra za projekte elektronske uprave i najava ustanovljavanja ministarstva za informaciono društvo.

Sve češće se čuju i predlozi za smanjenje PDV-a na osam posto za kupovinu računara, što bi svakako poboljšalo prodaju računarske opreme. Ne treba zaboraviti da smo pre nekoliko godina bili jedina zemlja u Evropi koja nije oporezivala računare i da je upravo tada zabeležen najveći rast IT tržišta u našoj zemlji.

Kao veliko iznenađenje, pred sam kraj godine, odjeknula je vest da je poništen tender Ministarstva prosvete i sporta za nabavku 30.000 računara i 1680 uređaja za bežičnu mrežu, raspisan radi opremanja škola i fakulteta u Srbiji. Prema postavljenim uslovima, na tom konkursu je trebalo da učestvuje više od jednog ponuđača, što se ovoga puta nije dogodilo.

I pored brojnih problema na srpskom IT tržištu, analitičari procenjuju da će ono rasti za približno 15 procenata godišnje do 2010. godine. Uprkos nesporno ogromnim mogućnostima za njegov razvoj, čak i ako se ostvare ove optimističke prognoze, teško je očekivati da će se Srbija uskoro približiti zemljama iz regiona, budući da je nama neophodan godišnji rast IT potrošnje veći od 17 posto kako bismo počeli da se približavamo IT tržištima susednih zemalja. ■

Aleksandar Spasić je direktor časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/aleksandar.